



Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 118/18

U Luxembourggu 25. srpnja 2018.

Presuda u predmetu C-268/17
AY (Uhidbeni nalog – svjedok)

Odluka državnog odvjetništva o obustavi kaznene istrage u okviru koje je tražena osoba ispitana samo u svojstvu svjedoka ne može biti osnova za odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga

Pravosudna tijela država članica dužna su donijeti odluku o svakom europskom uhidbenom nalogu koji im je poslan

Protiv osobe AY, mađarskog državljanina i predsjednika uprave jednog mađarskog trgovačkog društva, vodi se kazneni postupak u Hrvatskoj. Stavlja mu se na teret da je pristao visokom hrvatskom državnom dužnosniku isplatiti znatan novčani iznos u zamjenu za sklapanje ugovora između mađarskog trgovačkog društva i hrvatske vlade.

Nakon pokretanja istrage u Hrvatskoj protiv osobe AY, za kazneno djelo davanja mita, hrvatska su tijela u više navrata (prvi puta 10. lipnja 2011.) od svojih mađarskih kolega zatražila međunarodnu pravnu pomoć u obliku ispitivanja osobe AY u svojstvu osumnjičenika te uručjenja istoj sudskog poziva za ispitivanje. Mađarska tijela nisu udovoljila tim zahtjevima, ali su pokrenula istragu kako bi utvrdila je li počinjeno kazneno djelo na štetu javnog poretka u obliku davanja mita na međunarodnoj razini, u skladu s mađarskim Kaznenim zakonikom. Ta je istraga obustavljena odlukom mađarskog Glavnog državnog odvjetništva za istrage od 20. siječnja 2012., s obrazloženjem da počinjene radnje ne čine kazneno djelo. Međutim, istraga mađarskih tijela nije bila pokrenuta protiv osobe AY kao osumnjičenika, nego samo u odnosu na kazneno djelo o kojem je riječ, te je AY u okviru te istrage **ispitan samo u svojstvu svjedoka**.

Dana 1. listopada 2013., nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, hrvatska su tijela izdala europski uhidbeni nalog protiv osobe AY. Međutim, mađarska su pravosudna tijela odbila izvršiti taj nalog, s obrazloženjem da je u odnosu na isto djelo kao što je ono na kojemu se temelji uhidbeni nalog u Mađarskoj već bio obustavljen kazneni postupak.

Županijski sud u Zagrebu (Hrvatska) pred kojime se vodi kazneni postupak protiv osobe AY, izdao je 15. prosinca 2015. novi europski uhidbeni nalog protiv te osobe. Mađarska su tijela odbila donijeti formalnu odluku o tom nalogu, s obrazloženjem da u Mađarskoj nije pravno moguće uhititi osobu AY ni pokrenuti novi postupak izvršenja naloga.

U tom kontekstu, hrvatski sud u biti pita Sud mogu li tijela države članice na temelju Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu¹ ne izvršiti takav nalog zbog toga što je u toj državi članici već obustavljen kazneni postupak za isto djelo kao što je ono na koje se nalog odnosi, čak i ako je osoba protiv koje je nalog izdan u okviru tog postupka imala samo svojstvo svjedoka, a ne osumnjičenika ni okrivljenika. Hrvatski sud također nastoji saznati je li nacionalno tijelo dužno donijeti odluku o svakom europskom uhidbenom nalogu koji mu je poslan čak i ako je već odlučeno o prethodnom europskom uhidbenom nalogu koji se odnosio na istu traženu osobu u istom kaznenom postupku.

¹ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica SL 2002., L 190, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.).

U svojem mišljenju od 16. svibnja 2018., nezavisni odvjetnik M. Szpunar predložio je Sudu da se oglasi nenadležnim za davanje odgovora na pitanja pravosudnog tijela koje je izdalo europski uhidbeni nalog, a kojima se nastoji saznati smije li pravosudno tijelo izvršenja odbiti izvršiti taj nalog.

Nasuprot tomu, u svojoj današnjoj presudi Sud je najprije utvrdio da se dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku ne može dovesti u pitanje okolnošću da se postavljena pitanja odnose na obveze pravosudnog tijela izvršenja, dok je sud koji je uputio zahtjev pravosudno tijelo izdavanja europskog uhidbenog naloga. Naime, budući da je posljedica izdavanja europskog uhidbenog naloga zadiranje u osobnu slobodu tražene osobe i da je jamstvo temeljnih prava – u skladu sa sudskom praksom Suda – prije svega odgovornost države članice izdavanja, važno je da pravosudno tijelo koje je izdalo nalog ima mogućnost obraćanja Sudu u prethodnom postupku.

Sud nadalje podsjeća da pravosudna tijela izvršenja mogu, osim u iznimnim okolnostima, odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog samo u taksativno navedenim slučajevima neizvršenja predviđenima Okvirnom odlukom. Slijedom toga, pravosudno tijelo koje ne odgovori na izdan europski uhidbeni nalog i stoga pravosudnom tijelu koje je izdalo nalog ne uputi nikakvu odluku, povređuje svoje obveze iz Okvirne odluke.

Sud je zatim razmotrio primjenjuje li se u ovom slučaju *razlog za obvezno neizvršenje* iz članka 3. točke 2. Okvirne odluke. Taj se razlog za neizvršenje odnosi na slučaj u kojemu je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je u odnosu na traženu osobu donesena **pravomoćna presuda** za isto djelo u nekoj državi članici. U vezi s time Sud pojašnjava da donošenje pravomoćne presude pretpostavlja postojanje **ranijeg kaznenog progona koji se vodio protiv tražene osobe**. Slijedom toga, s obzirom na to da se protiv osobe AY nije vodio kazneni postupak, ne može se smatrati da je u odnosu na nju donesena „pravomoćna presuda” u smislu Okvirne odluke. Radi odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga na temelju tog razloga za neizvršenje nije se stoga moguće pozvati na odluku kojom se obustavlja istraga u okviru koje je osoba AY ispitana samo u svojstvu svjedoka.

Sud je na kraju analizirao je li u ovom slučaju primjenjiv jedan od *triju razloga za moguće neizvršenje*, predviđenih člankom 4. točkom 3. Okvirne odluke. Ti se razlozi odnose, kao prvo, na odustanak pravosudnog tijela izvršenja od kaznenog progona zbog kaznenog djela zbog kojega je izdan europski uhidbeni nalog, kao drugo, na činjenicu da su pravosudna tijela u državi članici izvršenja odlučila obustaviti postupak zbog kaznenog djela zbog kojega je izdan nalog i, kao treće, na činjenicu da je traženoj osobi u nekoj državi članici zbog istih kaznenih djela izrečena pravomoćna presuda koja sprečava daljnji kazneni postupak. Sud je utvrdio da prvi i treći razlog nisu relevantni u ovom slučaju. Kad je riječ o drugom razlogu, Sud je naglasio da bi tumačenje u skladu s kojim se izvršenje europskog uhidbenog naloga može odbiti kad se on odnosi na isto djelo kao ono u odnosu na koje je već donesena ranija odluka, neovisno o identitetu osobe protiv koje se vodio postupak, bilo nedvojbeno preširoko te bi se time stvorio rizik izbjegavanja obveze izvršenja naloga. Budući da je taj razlog za neizvršenje iznimka, treba ga **tumačiti usko i s obzirom na potrebu promicanja sprečavanja kriminaliteta**. U ovom predmetu, istraga koju su vodila mađarska tijela nije bila pokrenuta protiv osobe AY, nego protiv nepoznatog počinitelja i odluka o obustavi te istrage nije donesena u odnosu na osobu AY. Na temelju navedenog Sud je zaključio da nema osnove ni za primjenu drugog navedenog razloga za neizvršenje.

Sud je stoga presudio da se radi odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga nije moguće pozvati na odluku državnog odvjetništva o obustavi istrage pokrenute protiv nepoznatog počinitelja, u okviru koje je osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog ispitana samo u svojstvu svjedoka, a da se protiv nje nije vodio kazneni postupak niti je ta odluka donesena u odnosu na tu osobu.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106